

Lovforslag nr. L 207. Fremsat den 29. februar 2000 af indenrigsministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for voksne

§ 1. Staten yder tilskud til kommuner til udgifter til undervisning i dansk som andetsprog, som tilbydes voksne i medfør af lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre.

Stk. 2. Tilskuddet efter stk. 1 udgør 30 kr. pr. undervisningstime, der tilbydes kursister, som er bosiddende i kommunen, jf. dog stk. 3. Der ydes dog ikke tilskud for kursister, som er omfattet af lov om integration af udlændinge i Danmark eller for forsikrede ledige, som deltager i tilbud efter lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik.

Stk. 3. Indenrigsministeren kan efter aftale med undervisningsministeren fastsætte nærmere regler om en kommunes samlede maksimale tilskud efter § 1, stk. 2.

§ 2. Tilskuddet afregnes forskudsvist sammen med tilskud efter integrationsloven.

§ 3. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler for udbetaling og opgørelse af tilskud

efter denne lov, anvisning af tilskud efter denne lov, regnskabsaflæggelse og revision.

§ 4. Det i § 1, stk. 2, nævnte tilskudsbeløb reguleres én gang årligt med satsreguleringsprocenten efter lov om en satsreguleringsprocent.

§ 5. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning for tilskud til undervisning, der tilbydes fra og med den 1. juli 2000.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

§ 7. I § 20, *stk. 1*, i lov nr. 487 af 1. juli 1998 om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre, som ændret ved § 9 i lov nr. 1125 af 29. december 1999, indsættes efter »§ 27, stk. 3« : », og lov om tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for voksne«.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget baggrund

Lovforslaget er en del af opfølgningen på den samlede handlingsplan vedrørende bedre integration, der blev afgivet af regeringens ministerudvalg vedrørende integration og utilpassede unge den 10. februar 2000. Det fremgår blandt andet af regeringens handlingsplan, at regeringen vil styrke indsatsen for at få flere indvandrere og flygtninge ud på arbejdsmarkedet, hvilket blandt andet sker gennem en styrkelse af danskundervisningen. Regeringen ønsker bl.a. at styrke deltagelse i danskundervisningen med følgende initiativer:

- Alle forsikrede ledige med manglende danskundskaber skal have et tilbud om danskundervisning så tidligt som muligt i ledighedsforløbet.
- Socialministeren vil ændre uddannelsesbekendtgørelsen om særligt tilrettelagte uddannelsesforløb, således at danskundervisningen indgår blandt de øvrige aktiveringsforanstaltninger i lov om aktiv socialpolitik.
- Der gennemføres en finansieringsomlægning vedrørende de kommunale udgifter til danskundervisning for den gruppe af udlændinge, der ikke er omfattet af integrationsloven eller lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik (forsikrede ledige).
- Målgruppen for lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre udvides til også at omfatte tosprogede med mangelfulde danskundskaber, der har opnået dansk statsborgerskab.

Med dette lovforslag stilles der forslag om den nævnte finansieringsomlægning for de kommunale udgifter til danskundervisning.

I forbindelse med vedtagelsen af lov om integration af udlændinge i Danmark (lov nr. 474 af 1. juli 1998) og lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre (lov nr. 487 af 1. juli 1998) overgik ansvaret for danskundervisning af voksne udlændinge til kommunerne. Kommu-

nernes ansvar omfatter både udlændinge, der er omfattet af integrationsloven og udlændinge, der ikke er omfattet af denne lov.

For udlændinge omfattet af integrationsloven yder staten tilskud til danskundervisning efter de i integrationsloven fastsatte tilskud, som fuldt ud dækker kommunernes udgifter. Tilskuddene til danskundervisning følger således den enkelte person, og tilskuddet ydes dermed til den kommune, som har udgiften til dansk- undervisningen.

For udlændinge, som ikke er omfattet af integrationsloven, er kommunerne blevet kompenseret for udgifterne til danskundervisning via en forhøjelse af statstilskuddet. I forbindelse med vedtagelsen af integrationsloven blev der samtidig gennemført en forhøjelse af det udligningsbeløb, der efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner indgår i udligningen af udgifter til udlændinge, og der er taget særlige hensyn til kommuner med mange udlændinge ved fordeling af puljer og særtilskud.

Flere kommuner har imidlertid påpeget, at finansieringssystemet ikke tager tilstrækkeligt hensyn til andelen af udlændinge i de enkelte kommuner, hvilket på sigt vil kunne hæmme danskundervisningen af denne persongruppe.

Med henblik på at mindske eventuelle byrdefordelingsmæssige forskydninger mellem kommunerne, stilles der derfor forslag om en finansieringsomlægning af danskundervisning for udlændinge m.fl.

I forhold til aktivering af kontanthjælpsmodtagere vil nettoudgiften til danskundervisning – dvs. den afregnede timepris fratrukket timetilskuddet på 30 kr. – på linie med øvrige driftsudgifter, indgå i refusion af driftsudgifter efter lov om aktiv socialpolitik.

Hermed sidestilles aktivering og danskundervisning økonomisk set, idet kommunens nettoudgifter stort set svarer til de øvrige aktiveringsudgifter, og udgiftsforskelle mellem danskundervisning og aktivering vil som udgangspunkt ikke påvirke kommunens valg af tilbud til en ledig kontanthjælpsmodtager.

2. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at staten yder et tilskud til kommunerne på 30 kr. pr. danskundervisningstime. Tilskuddet ydes for alle personer, som deltager i danskundervisning efter lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre, bortset fra udlændinge, der på undervisningstidspunktet er omfattet af integrationsloven eller forsikrede ledige, som deltager i tilbud efter lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik. Disse persongrupper er ikke omfattet af den foreslåede tilskudsordning, idet de kommunale udgifter til danskundervisning for disse grupper dækkes henholdsvis via tilskud i integrationsloven og via betaling fra Arbejdsformidlingen for forsikrede ledige, som deltager i danskundervisning som led i en handlingsplan.

Det foreslåede tilskud pr. danskundervisningstime har til formål at rette op på eventuelle byrdefordelingsmæssige forskydninger imellem kommunerne i forbindelse med udgifter til danskundervisning for udlændinge, der ikke er omfattet af integrationsloven. Finansieringsomlægningen indebærer, at tilskuddet tilfalder de kommuner, som har den reelle udgift til danskundervisning.

Den del af de kommunale udgifter til danskundervisning, som ikke dækkes af statstilskuddet på 30 kr. pr. time, vil fortsat indgå i den kommunale budgetgaranti, hvilket indebærer, at statstilskuddet reguleres med de faktiske udgifter på området. Dette indebærer, at kommunerne under ét er sikret fuld dækning for de samlede udgifter til danskundervisning.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Det foreslåede tilskud på 30 kr. pr. undervisningstime vil indebære kommunale besparelser til danskundervisning, hvilket vil blive modregnet i den kommunale budgetgaranti, hvorfor finansieringsomlægningen isoleret set ikke vil medføre statslige merudgifter. Det skal dog bemærkes, at der i kraft af de øvrige ini-

tiativer i regeringens handlingsplan vil ske en styrkelse af deltagelsen i danskundervisningen, og at der vil være tale om offentlige merudgifter på området set under ét.

Tilskudsordningen vil som anført mindske de eventuelle byrdefordelingsmæssige forskydninger mellem kommunerne, der har været i forbindelse med udgifter til danskundervisning for udlændinge. På dette grundlag vil der ved fordeling af særtilskud og puljer mv. ikke være de samme behov for at inddrage kommunernes udgiftsbehov i forbindelse med undervisning i dansk. Indenrigsministeriet vil på denne baggrund bl.a. revurdere de fordelingskriterier, som anvendes ved fordeling af særtilskud til vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet efter § 20 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

4. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

5. Lovforslagets erhvervsøkonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser

Lovforslaget har hverken administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

6. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, amtskommuner og kommuner	Ja, kommunale mindreudgifter, som reguleres i statstilskuddet via budgetgarantien.	Nej
Administrative konsekvenser for stat, amtskommuner og kommuner	Nej	De administrative merudgifter skønnes at være meget begrænsede, da ordningen vil kunne indgå i den øvrige tilskuds- og refusionsanmeldelse på udlændingeområdet efter integrationsloven.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Miljømæssige konsekvenser	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for borgerne	Nej	Nej
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås, at staten yder tilskud til kommunerne til dækning af udgifter til danskundervisning. Der ydes dog ikke tilskud for udlændinge, som på undervisningstidspunktet er omfattet af integrationsloven, eller forsikrede ledige, der deltager i tilbud efter lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik. Tilskuddet ydes alene for danskundervisning, der tilbydes i henhold til lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre.

Ifølge forslaget til stk. 2 udgør tilskuddet 30 kr. pr. tilbudt undervisningstime.

Det foreslås i stk. 3 at indsætte en bemyndigelse for indenrigsministeren til at fastsætte et maksimum for den enkelte kommunes tilskud til danskundervisning efter § 1, stk. 2.

Bemyndigelsen vil kunne anvendes, hvis der opstår behov for en regulering af de samlede offentlige udgifter på området. Der vil herunder f.eks. kunne fastsættes et loft for, hvor længe en kommune kan hjemtage tilskud for den enkelte kursist. Indenrigsministeren vil på baggrund af de løbende indberetninger fra sprogcentre og udviklingen i de kommunale udgifter til danskundervisning, løbende vurdere behovet for at anvende bemyndigelsesbestemmelsen i stk. 3.

Bestemmelsen i stk. 3 betyder ikke, at en kommune af økonomiske grunde kan afslå at tilbyde danskundervisning til en kursist, som endnu ikke har lært tilstrækkeligt dansk til at kunne fungere i det dansk samfund.

En eventuel udmøntning af bestemmelsen vil ske efter forhandling med undervisningsministeren og de kommunale parter.

Til § 2

Ifølge integrationslovens § 46, stk. 2, afregnes tilskud efter lovens § 45, stk. 5-9, forskudsvis i forbindelse med de månedlige forskudsudbetalinger fra staten af kommunal indkomstskat.

Det foreslås, at tilskud til kommunerne til udgifter til danskundervisning efter loven afregnes forskudsvis sammen med tilskud efter integrationsloven.

Til § 3

Med bestemmelsen får indenrigsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler for opgørelse, udbetaling og anvisning af tilskud efter loven og regler om regnskabsaflæggelse og revision. Der vil herunder blive fastsat nærmere regler for opgørelsen af antallet af undervisningstimer.

Til § 4

Tilskuddet på 30 kr. pr. time er anført i 2000 niveau og reguleres årligt med satsreguleringsprocenten.

Til § 5

Det foreslås, at loven skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende og har virkning for tilskud til undervisning, der tilbydes fra og med den 1. juli 2000.

Staten yder således tilskud til udgifter til danskundervisning, som tilbydes efter lov om undervisning i

dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre fra og med den 1. juli 2000.

Til § 6

Bestemmelsen angiver, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Til § 7

Bestemmelsen indebærer, at der i danskundervisningslovens § 20, stk. 1, henvises til denne lov.

I dette bilag citeres i venstre spalte indholdet af de gældende bestemmelser, som foreslås ændret ved lovforslag L 207 om tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for voksne fremsat den 29. februar 2000. I højre spalte anføres bestemmelserne som følge af de foreslåede ændringer.

Gældende formulering

Lov nr. 487 af 1. juli 1998 om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre, som ændret ved § 9 i lov nr. 1125 af 29. december 1999:

§ 20. Kommunen afholder udgifterne til undervisning af kursister, der bor i kommunen, jf. dog § 27, stk. 3.

Lovforslaget

§ 20 affattes som følge af lovforslagets § 7 således:

§ 20. Kommunen afholder udgifterne til undervisning af kursister, der bor i kommunen, jf. dog § 27, stk. 3, og lov om tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for voksne.

Til lovforslag nr. L 207. Skriftlig fremsættelse (29. februar 2000)

Indenrigsministeren (Karen Jespersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om tilskud til undervisning i dansk som andetsprog for voksne.

(Lovforslag nr. L 207).

Lovforslaget er en del af opfølgningen på regeringens samlede handlingsplan vedrørende bedre integration, der blev afgivet den 10. februar 2000.

Danskundervisning for udlændinge, som ikke er omfattet af integrationsloven, finansieres på nuværende tidspunkt via statstilskuddet. En række kommuner har dog påpeget, at dette finansieringssystem ikke tager hensyn til de kommuner, som har mange udlændinge, og som i mange tilfælde har store udgifter til danskundervisning. Kommuner med mange udlændinge kan derfor have visse byrdefordelingsmæssige tab som følge af udgifterne til danskundervisning af voksne udlændinge.

Efter lovforslaget yder staten et tilskud på 30 kr. til kommunerne pr. danskundervisningstime. Der ydes ikke tilskud til danskundervisning af personer, der er omfattet af integrationsloven eller forsikrede ledige, som deltager i tilbud efter lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik. Danskun-

dervisning for personer omfattet af integrationsloven finansieres inden for de aktivitetsbestemte tilskud i integrationsloven, mens danskundervisning, som er led i en handlingsplan for forsikrede ledige, betales af Arbejdsformidlingen.

Lovforslaget skal således dels mindske eventuelle byrdefordelingsmæssige forskydninger i forbindelse med kommunernes udgifter til danskundervisning, dels styrke danskundervisningen for personer, som ikke er omfattet af integrationsloven.

De kommunale udgifter til danskundervisning er omfattet af den kommunale budgetgaranti, hvilket indebærer, at statstilskuddet reguleres i forhold til de faktiske kommunale udgifter til danskundervisning.

Da timetilskuddet vil fragå i opgørelsen af den kommunale budgetgaranti, vil finansieringsomlægningen isoleret set ikke medføre statslige merudgifter. Det skal dog bemærkes, at der i kraft af de øvrige initiativer i regeringens handlingsplan vil ske en styrkelse af deltagelsen i danskundervisningen, og at der vil være tale om offentlige merudgifter på området set under ét.

Idet jeg henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.